

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-180.03-1268243
Konu : Soru Önergesi

15.08.2023

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 05.07.2023 tarihli ve 7/1315 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı (3 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK-1

CEVAPLAR:

Dilekçe Komisyonu; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 74'üncü maddesi, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120'nci maddeleri uyarınca faaliyetlerini yürütmektedir. Anılan hükümler çerçevesinde, Dilekçe Komisyonu vatandaşların ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri içeren dilekçelerini inceleyerek karara bağlamaktadır.

Dilekçe Komisyonu, İçtüzük'ün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Komisyona gelen dilekçeleri öncelikle Komisyonun Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtibinden oluşan Başkanlık Divanı marifetiyle incelemektedir. Başkanlık Divanı, bahse konu dilekçelerden; belli bir konuyu ihtiva etmeyen, yeni bir kanunu veya bir kanun değişikliğini gerektiren, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan veya haklarında bu merciler tarafından verilmiş bir karar bulunan, yetkili idarî makamlarca verilen kesin cevap suretini ihtiva etmeyen, kanunun dilekçede bulunmasını zorunlu gördüğü şartlardan herhangi birini taşımayanların görüşülemeyeceğini karara bağlamaktadır.

Komisyon Başkanlık Divanının İçtüzük'ün 116'ncı maddesi dışında gördüğü dilekçeler ile görüşülemeyeceğine karar verdiklerinden süresi içinde itiraza uğrayanlar Komisyon Genel Kurulunda görüşülmektedir. Komisyon Genel Kurulunda İçtüzük'ün 117 ilâ 120'nci maddelerinde belirtilen hükümler kapsamında alınan ve kesinleşen kararlar gereği için Cumhurbaşkanı yardımcısı ile bakanlara gönderilmekte ve kararlar hakkında yaptıkları işlemi Komisyon Başkanlığına bildirmeleri istenmektedir. Komisyon Genel Kurulu, bunlardan gerekli gördüklerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini isteyebilmektedir.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında gerek Komisyon Başkanlık Divanı gerekse Komisyon Genel Kurulu tarafından alınan kararların birer sureti kesinleşmesini müteakip başvuru sahiplerine gönderilmektedir.

Cevap 1.- Yasama dönemleri itibarıyla Dilekçe Komisyonuna gelen toplam başvuru sayısı ile milletvekillerinden gelen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Toplam Başvuru Sayısı	Milletvekillerinden Gelen Başvuru Sayısı
24. Yasama Dönemi	35.290	23
25. Yasama Dönemi	963	-
26. Yasama Dönemi	16.030	42
27. Yasama Dönemi	28.219	474
28. Yasama Dönemi(*)	548	1

(*) 28. Yasama Döneminde yapılan başvurulara ilişkin veriler 09/07/2023 tarihi itibarıyla.

Cevap 2.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular üzerinde konular itibarıyla değerlendirme yapılmakta olup yasama dönemleri itibarıyla en fazla başvuru gelen ilk üç konu başlığı aşağıdaki şekildedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Yasama Dönemi	Konular
24. Yasama Dönemi	1. Kültür ve Eğitim 2. Personel İşlemleri 3. Kişisel Talepler
25. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Personel İşlemleri 3. Kültür ve Eğitim
26. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Millî Savunma 3. Adalet ve Güvenlik
27. Yasama Dönemi	1. Adalet ve Güvenlik 2. Öteki İstek ve Dilekler (Şikâyetler) 3. Personel İşlemleri
28. Yasama Dönemi ^(*)	1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik 2. Adalet Hizmetleri 3. Eğitim Hizmetleri

(*) 28. Yasama Dönemi başvuru konularına ilişkin veriler 09/07/2023 tarihi itibarıyla.

Cevap 3.- İhtüzük'ün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Dilekçe Komisyonuna gelen dilekçelerden Komisyon Genel Kurulunda görüşülemeyecek olanların tespiti, Komisyon Başkanlık Divanı'na yapılmakta ve karara bağlanmaktadır. Dilekçeler incelenirken başvuruya konu talep açısından aynı mahiyette olanlar birbirleriyle ilgili görüldüğü için birleştirilerek işleme alınmaktadır. Bu kapsamda yasama dönemleri itibarıyla alınan Başkanlık Divanı Kararı sayısı ile hakkında karar verilen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı Karar Sayısı	Hakkında Karar Verilen Dilekçe Sayısı
24. Yasama Dönemi	19.478	29.081
25. Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı teşekkül etmemiştir.	
26. Yasama Dönemi	8.954	15.172
27. Yasama Dönemi	14.107	32.521
28. Yasama Dönemi	-	-

Cevap 4.- 3071 sayılı Kanunun 8'inci maddesi gereğince Dilekçe Komisyonu, görevleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkisine sahiptir. Bu kapsamda yapılan Başkanlık Divanı toplantısı ve alınan karar sayısı, Genel Kurul toplantısı ve alınan karar sayısı, kurulan alt komisyon ve alt komisyon toplantı sayısı, yerinde inceleme ve mükerrer olduğu için hıfz olunan dilekçe sayısı yasama dönemleri itibarıyla aşağıdaki şekildedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Yasama Dönemi / Komisyon Faaliyeti	24. Yasama Dönemi	25. Yasama Dönemi	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi	28. Yasama Dönemi ^(*)
Başkanlık Divanı Toplantısı	74	-	53	88	-
Başkanlık Divanı Kararı	19.478	-	8.957	14.107	-
Genel Kurul Toplantısı	9	-	6	6	-
Genel Kurul Kararı	24	-	23	18	-
Kurulan Alt Komisyon	8	-	7	4	-
Alt Komisyon Toplantısı	40	-	29	31	-
Yerinde İnceleme	6	-	10	24	-
Hıfz Olunan	459	-	340	1.939	83

(*) 28. Yasama Dönemi verileri 09/07/2023 tarihi itibarıyla.

Cevap 5.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden değerlendirme yapılmamaktadır. Bu itibarla, TBMM İnternet sayfası üzerinden yayımlanan Dilekçe Komisyonu Genel Kurul Kararları ile TBMM İnternet sayfası üzerinden yayımlanan Başkanlık Divanı Kararlarının incelenebileceği değerlendirilmektedir.

Cevap 6.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde Dilekçe Komisyonu tarafından herhangi bir suç duyurusunda bulunulmamıştır.

Cevap 7.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde yapılan toplam 40 yerinde inceleme sırasında, hak ihlalinin tespitine yönelik bir çalışma yapılmamıştır.

Cevap 8.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden dilekçeler üzerinde inceleme ve değerlendirme yapılmamaktadır. Bu nedenle Dilekçe Komisyonu faaliyetleri hakkında, hak ihlallerinin önlenmesi ve ihlallere müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamıştır.